

dre Kommittenten i hvert enkelt Tilfælde har givet sit Samtykke, altsaa har givet det forud ved at underskrive en bestemt Erklæring; men i øvrigt maa jeg gøre opmærksom paa, at saaledes som Praksis har udviklet sig, finder dette Udlaan jo væsentlig Sted ved Baisseforretninger, og naar vi kommer til Etablering af en saadan Likvidationskasse, som der her er Tale om — og efter min Mening bør vi, nu da København bliver en stor Stabelstad, ikke alene have en Likvidationskasse for Papirer, men ogsaa for adskillige Varer, f. Eks. Kaffe — vil hele den hidtil brugte Form for Baisseforretninger vise sig ganske forældet, og da vil hele dette Spørgsmaal, som har været saa meget omtalt, i Grunden ligesom falde bort af sig selv.

Jeg glemte før og vil derfor nu for Fuldstændighedens Skyld sige, at hvis man skulde gaa til, hvad jeg betegnede som den ideale Ordning, altsaa gribe tilbage og søge at genfremtrylle den gamle Vekselmæglerinstitution, vilde en af Følgerne deraf sikkert blive, at de største Vekselererforretninger trak sig bort fra Noteringen og etablerede sig som Bankforretninger, og saa er jeg ikke sikker paa, at Bankverdenen ikke vilde faa en ganske anderledes stor og afgørende Indflydelse paa Noteringen, end den har under de nuværende Forhold. Det er et Fortrin — det maa man ikke overse —, at der ved Siden af Bankerne er et Pengemarked paa selve Københavns Børs, med andre Ord, at *Spekulationen derigennem optræder som Laangiver*. Det kan man særdeles let komme til at gribe stærkt ind i ved at ville vende tilbage til den gamle Ordning.

Men jeg gentager altsaa, at den Vej, der her er foreslaaet, kunde jeg i og for sig i store Træk gaa med til. Der er enkelte Punkter, som f. Eks. dette Depot af 25 000 Kr., som jeg finder utilfredsstillende, thi enten er dette Depot for stort eller for lille. Det er jo i det hele meget vanskeligt at komme til det rette ved disse Depotbestemmelser. Men i det hele og store kan jeg altsaa anse Ordningen for tilfredsstillende, kun er der ingen Anledning til, at denne Ordning skal ske ved, at *Staten* griber ind. Jeg vil i alle Tilfælde være imod Institutionen af en Embedsmand, der pludselig skulde blandes ind i disse Forhold. Og i denne sidste Anledning vil jeg gerne have Lov til sluttelig at rette nogle Bemærkninger til den højtærede Handelsminister. Den højtærede Handelsminister har jo selv i sin Tid været Medlem af Grosserer-Societetets Komité og har bl. a. sikkert ogsaa

deltaget i de specielle Overvejelser, som gik forud for Indenrigsminister Ingerslevs Indbringelse af Lovforslaget i 1887. Den ærede Minister har været et fortræffeligt Medlem af Grosserer-Societetets Komité, og jeg skulde dog tro, at der endnu var nogen Kærlighed tilbage hos ham til den gamle Institution. Jeg ved vel, at han maatte vige Pladsen for Mænd, der var ringere end han, men han har til Gengæld faaet Lejlighed til at udfolde sine rige Evner og sin særmærkede Begavelse paa Omraader, hvor de virkede i langt højere Grad og langt mere tilfredsstillende, end hvis han var blevet indenfor Grosserer-Societetets snævre Ramme. Og under alle Forhold har han staaet hele sit Liv igennem som Bærer af en stor, britisk farvet Liberalismes Tradition. Jeg erindrer saaledes, og det hører til mine skønneste Oplevelser, hvorledes han paa et Handelsmøde i 1894, hvor den daværende Næringslovskommissions Betænkning var til Behandling, netop drog sin Klinge for disse liberale Principper, hvor han begyndte med den Bemærkning, som han vilde forudsikke om Rigsdagens Stilling til Sagen, „at Rigsdagen bildte sig ikke ind, at den forstod sig paa Handel“. Jeg vilde ønske, at han vilde gentage den Sætning, saa vilde vi jo vide, at det er noget, vi ikke forstaar os paa og helst burde holde vore Fingre fra. Jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse blot læse nogle ganske faa Linier op endnu af denne Tale. Det var Lovgivningsmagtens — Ordene er omskrevne i tredje Person, derfra kommer dette Imperfektum — og *alene* Lovgivningsmagtens Opgave at veje Borgernes Rettigheder og Pligter mod hinanden, at fastsætte, hvilke Byrder der passende kunde lægges paa den ene eller den anden Samfundsklasse, og hvorledes Byrderne overfor Staten som Helhed skulde fordeles. „Kort sagt“ — siger han senere — „alt, hvad der tjener til at *modsatte sig* og *fjerne* Hindringer, hvor Statsmagtens Indgriben skader, alt, hvad der tjener til at fjerne urimelige Byrder og uretfærdige Paalæg, alt det kan Handelsstanden som Helhed være enig om, og dèr er der en virkelig fælles Interesse“. Han siger endelig, at det hidtil havde været Danmarks Handelsstands Stolthed, at den kan „staa paa egne Ben, og det vilde være højest uheldigt, om dette glippede“. Det vilde „være meget beklageligt, om der ud af denne Interessekamp maaske til Slut skulde fremgaa en Ordning, som under Skin af at gøre Ret og Skel til alle Sider i Virkeligheden ikke gjorde